

Vista de les instal·lacions de la cimentera de Lafarge, antiga Asland, a Montcada i Reixac. / CARLES ALUJÀ

L'empresa comença a complir amb el clima

La indústria opta per l'estalvi d'energia i per reduir emissions de CO₂, segons l'Informe del Grup d'Experts del Canvi Climàtic. La crisi ha contribuït que es vessin menys gasos a l'atmosfera

JORDI GARRIGA
BARCELONA

A l'hora d'assenyalar culpables de l'escalfament global, els sectors més madurs de la indústria han esdevingut tradicionalment la diana perfecta per repartir culpes. Tanmateix, el Segon Informe del Grup d'Experts en Canvi Climàtic, promogut des del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS), constata «un canvi notable» en el seu comportament, que s'ha traduït en una apreciable reducció de gasos amb efecte hivernacle. Una reducció en què també ha tingut el seu protagonisme la reducció en la producció que ha suposat entrar en crisi.

L'Informe assenyala que a mitjan d'aquest segle la temperatura podria pujar gairebé 2 graus centígrads respecte a la de finals del segle XX. Tal com explica l'enginyer industrial Ramon Garriga, autor del capítol que l'informe dedica a la indústria, «es constata que la indústria ha fet un gran esforç, bàsicament per la via de l'eficiència energètica, però també adoptant modificacions tec-

nològiques». Garriga distingeix entre els sectors sotmesos a la directiva europea de comerç d'emissions, com ara el cementer, que a més de voler ser eficients han efectuat modificacions tecnològiques.

Aquest sector, que ha millorat la seva eficiència en un 40%, ha passat d'un consum superior als 4.500 megajoules per tona de ciment a no gaire més de 3.000 megajoules per tona. A l'altra banda

tenim tot el ventall d'indústries del sector anomenat difús, que fonamentalment han abraçat la filosofia de l'eficiència energètica per fer canvis en els seus processos, tot aplicant variadors de velocitat als seus motors; reaprofitant els condensats calents; millorant els aïllaments i les calderes de vapor o introduint regulacions automàtiques i condensadors per energia reactiva. Tal com afirma Garriga, antic degà del Col·legi

d'Enginyers Industrials, «la indústria s'ha llençat en aquests darrers anys a introduir millores que es noten en poc temps i s'amortitzen relativament aviat». Garriga accepta que la crisi ha influït de manera decisiva en la reducció de les emissions. El 2008 ja es pot observar que la cogeneració, que tenia adjudicades 4,5 milions de tones de CO₂, en va emetre 3,8; les refineries, amb 2,8, només van arribar als 2,6;

l'acer, amb 0,3, es va quedar en 0,2 i el ciment, que en tenia assignats 6,2, en va registrar 4,9.

Com a membre d'un dels 50 experts que han participat en l'informe, Garriga adverteix que «les fites assolides, però, ens han d'esperonar a no baixar la guàrdia, ja que ens trobem encara un 35% per sobre de les emissions de l'any base, i l'any 2020 hauríem d'estar per sota. Per tant, l'esforç que cal fer encara és molt important». Tot i que la indústria ara partirà «des d'un punt més baix, perquè creixerà molt més a poc a poc i això reduirà emissions, cal continuar prenent mesures», segons afirma. A més, opina que optar per processos més eficients energèticament i més nets és justificat per altres raons: «Previsiblement pujaran els preus de l'energia, i en un futur potser no tan llunyà no hi haurà prou recursos per a tots.» En aquest sentit, recomana que hi hagi una estreta col·laboració entre els àmbits de recerca, l'administració i la indústria per detectar com es pot millorar en eficiència.

Pel que fa a altres sectors econòmics, l'estudi mostra la preocu-

Els experts demanen polítiques d'estat per estimular l'eficiència en l'economia

pació perquè Catalunya continua mantenint un excés de dependència respecte dels combustibles no renovables, el consum dels quals continua augmentant. Es mostra esperançat, però, que la introducció del vehicle elèctric pugui ser un punt d'inflexió per assolir compromisos ambientals i energètics.

L'agricultura catalana tindrà les incerteses que provoca el canvi climàtic, i en àrees frescals amb molta aigua es podran allargar períodes de creixement de diversos cultius, mentre que a les zones càlides l'estació de creixement escurçarà el seu temps. En el cas concret dels cereals, l'augment de temperatura, associat amb menys pluviometria, pot portar-los a situacions crítiques en àrees de secà, i obligar a estendre el cultiu en àrees més humides. Respecte als cultius llenyosos, si es redueixen les hores de fred, el cultiu de fruites com ara la pera o la poma poden ser inviables.

Pel que fa al transport, l'informe assenyala que la crisi incidirà en la reducció de l'impacte del transport sobre el canvi climàtic. En el camp de l'edificació, si bé es destaca que hi ha un marc normatiu per desenvolupar la construcció sostenible, hi manquen més experiències innovadores. El turisme de sol i platja serà poc vulnerable al canvi climàtic, ja que pot desestacionalitzar.

Arribar al 2100 amb 4,5°C més que el 2000?

«Si fem projeccions, el futur no és gens tranquil·litzador», afirma, contundent, Josep Enric Llebot, coordinador de l'informe, per a qui, «si tot continua com ara», pot haver-hi un augment mitjà en la temperatura de 4,5°C respecte de l'any 2000, i una caiguda en la pluviometria del 10-15%. En l'estat actual de la qüestió, les emissions de gasos amb efecte hivernacle a Catalunya han crescut un

43,2% durant el període 1990-2007, i les emissions per càpita han augmentat des de les 6,57 tones de CO₂ equivalent per habitant del 1990 fins a les 8,05 de l'any 2007. Les principals fonts d'emissió són les vinculades a l'energia (transport per carretera i combustió industrial) que representen un 70% del total d'emissions. Llebot destaca que es poden perdre recursos hídrics en el

futur, «perquè s'eleva la temperatura i creixen els boscos, cosa que provoca que la retenció a les capçaleres dels rius i l'evaporació sigui més alta». Els investigadors també han pogut palesar que, tal com assenyala Llebot, el medi s'adapta: «Observem respostes genètiques de plantes per adaptar-se a les condicions més àrides i que als vegetals els surten les fulles 20 dies abans que fa 50 anys.»